

ministerie van Financiën

Directie Algemene Financiële en Economische Politiek

Notitie

Auteur AFEP, IRF, AFP, BZ, FM, BFB (Re)

Notitienummer AFEP/2008/0631 N

Datum 14 november 2008

Rubriek A Begroting en politiek

Onderwerp **Catshuissessie**

Bijlage(n) 5

Aan Minister
Staatssecretaris

Via Secretaris-Generaal
Thesaurier Generaal
DGRB
DGFZ

Medeparaaf

Van

AFEP
BBV
BBL
AFP } *afgesproken 10/11*

C.C.

AFEP MT, FM
BFB

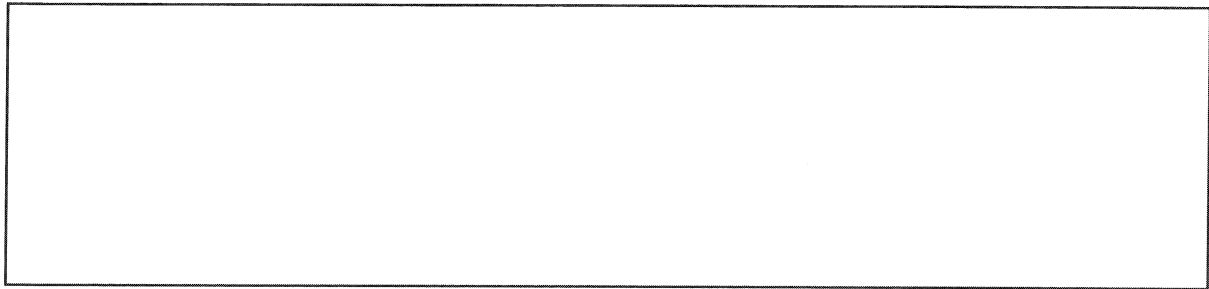
Ter advisering

artikel 10-2-e

Aanleiding

Maandagavond heeft u Catshuissessie gerelateerd aan doorwerking financiële crisis. Deze sessie heeft een aanvullend elan gekregen doordat op dinsdag een kamerdebat is gepland over de kredietcrisis.

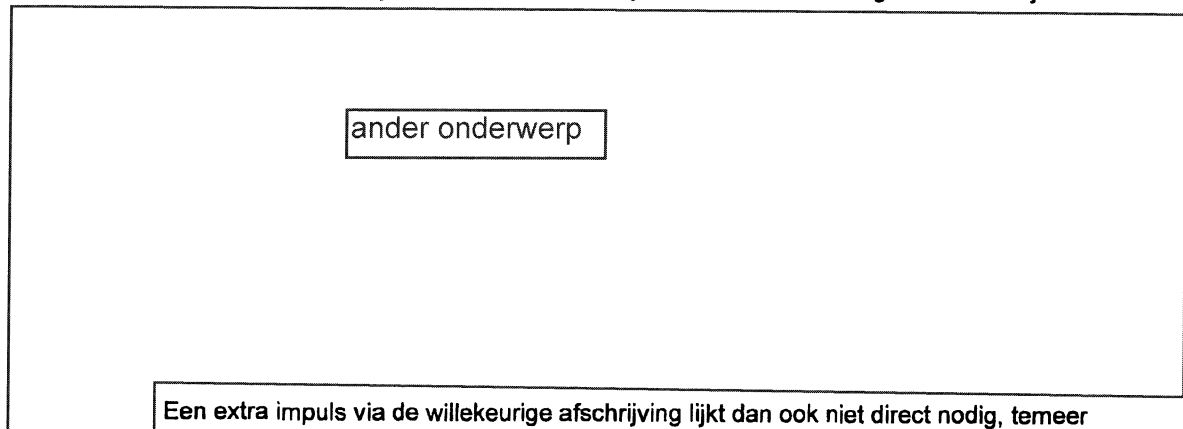
ander onderwerp

Voorstel 32: Introduceren van een tijdelijke partiële willekeurige afschrijving voor outillage (met inbegrip van transportmiddelen met uitzondering van personenauto's en gebouwen daaronder niet begrepen) in 2009 en hiervoor inzetten de vrijval van € 360 miljoen doordat definitieve besluitvorming over de rentebox in Europa nog op zich laat wachten.

Relatie met kredietcrisis?	Past binnen begrotingsregels en budgettaire kaders?	Op korte termijn effectief?	Versterking van de structuur? Toets op marktfalen?	
-	-	+	-	

- ⇒ De maatregel is een oude bekende. Onder de oude WIR-regeling is er al eens een tijdelijke verhoging geweest voor outillage (andere bedrijfsmiddelen). Deze maatregel werd genomen omdat het investeringspeil zich onvoldoende gunstig ontwikkelde.
- ⇒ Het huidige artikel 3.34 Wet IB 2001 biedt technisch wel de mogelijkheid om een tijdelijke willekeurige afschrijving in deze regeling onder te brengen onder de voorwaarde dat het een generieke maatregel betreft in verband met Europese staatssteunregelgeving.
- ⇒ De kosten van een dergelijk maatregel - eenmalig toestaan van willekeurige afschrijving - worden geraamd op circa € 250 miljoen. Echter, het eerstejaars kaseffect bedraagt circa € 2 miljard.

ander onderwerp

Een extra impuls via de willekeurige afschrijving lijkt dan ook niet direct nodig, temeer omdat de willekeurige afschrijving alleen ziet op investeringen in bedrijfsmiddelen.

Dienstverleners in het algemeen en investeringen in menselijk kapitaal profiteren hier niet van

ander onderwerp

Voorstel 36: Introduceren van een tijdelijke partiële willekeurige afschrijving voor outillage (met inbegrip van transportmiddelen met uitzondering van personenauto's en gebouwen daaronder niet begrepen) in 2009 en hiervoor inzetten de vrijval van € 360 miljoen doordat definitieve besluitvorming over de rentebox in Europa nog op zich laat wachten.

Relatie met kredietcrisis?	Past binnen begrotingsregels en budgettaire kaders?	Op korte termijn effectief?	Versterking van de structuur? Toets op marktfaalen?	Tijdelijk?
-	-	+	-	+

- ⇒ De maatregel is een oude bekende. Onder de oude WIR-regeling is er al eens een tijdelijke verhoging geweest voor outillage (andere bedrijfsmiddelen). Deze maatregel werd genomen omdat het investeringspeil zich onvoldoende gunstig ontwikkelde.
- ⇒ Het huidige artikel 3.34 Wet IB 2001 biedt technisch wel de mogelijkheid om een tijdelijke willekeurige afschrijving in deze regeling onder te brengen onder de voorwaarde dat het een generieke maatregel betreft in verband met Europese staatssteunregelgeving.
- ⇒ De kosten van een dergelijk maatregel - eenmalig toestaan van willekeurige afschrijving - worden geraamd op circa € 250 miljoen. Echter, het eerstejaars kaseffect bedraagt circa € 2 miljard.

ander onderwerp

Een extra impuls via de willekeurige afschrijving lijkt dan ook niet direct nodig, temeer omdat de willekeurige afschrijving alleen ziet op investeringen in bedrijfsmiddelen.

Dienstverleners in het algemeen en investeringen in menselijk kapitaal profiteren hier niet van

bijlage AZ

Uitgangspunten									
			2007	Restwaarde	2008		2009		2010
zeer zuinige auto's	1	250	250		250	250	250	250	
zuinige auto's	0	280	0		280	0	280	0	
overig wegvervoer	1	2293	2293		2517	2517	1607	1607	
trein	1	410	410		381	381	449	449	
schepen	1	771	771		990	990	919	919	
vliegtuigen	1	212	212		758	758	891	891	
machines en installaties	1	14817	14817		15549	15549	12856	12856	
computers	1	3258	3258		3398	3398	2795	2795	
overige materiele vaste act	1	5633	5633		5454	5454	4180	4180	
software	0	7408	0		1044	0	456	0	
			27644			29297		23947	
Investerings in machines en installaties (mln €)	22.115		27644	20%	22115,2		Deel	0%	
Bron: Nationale Rekeningen 2007, tabel G19									
Afschrijftermijn (jaren)	7								
Verrekenbaar deel	40,0%		8846,08						
Tarief VPB en IB gemiddeld	28,5%				0,285225				
Rekenrente	4,0%								
uitkomst	224		extra btw b	restant wva	inv wva	% afname	maanden eerder stoppen		
			0	224	27644	0%	0,0		
			49	175	21552	-22%	2,6		
			98	126	15518	-44%	5,3		

Reis van Minister/State
d.d. 26-08
Reeds cc aan:

Ministerie van Financiën

Aan
de staatssecretaris

Directie Algemene Fiscale
Politiek

Inlichtingen

@minfin.nl

artikel 10-2-e

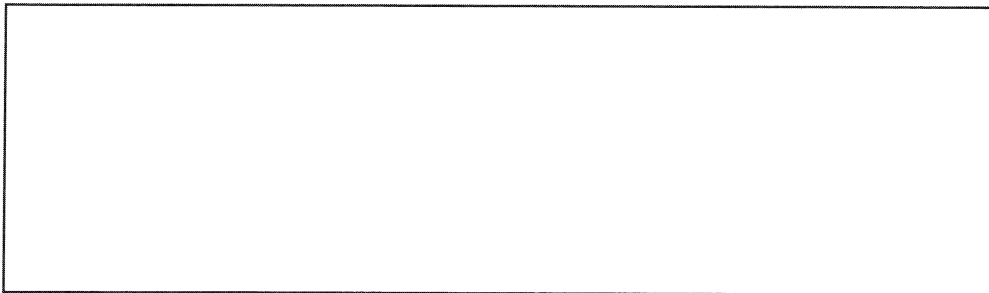
Datum
24 augustus 2009

Auteur
Diverse medewerkers DGFZ

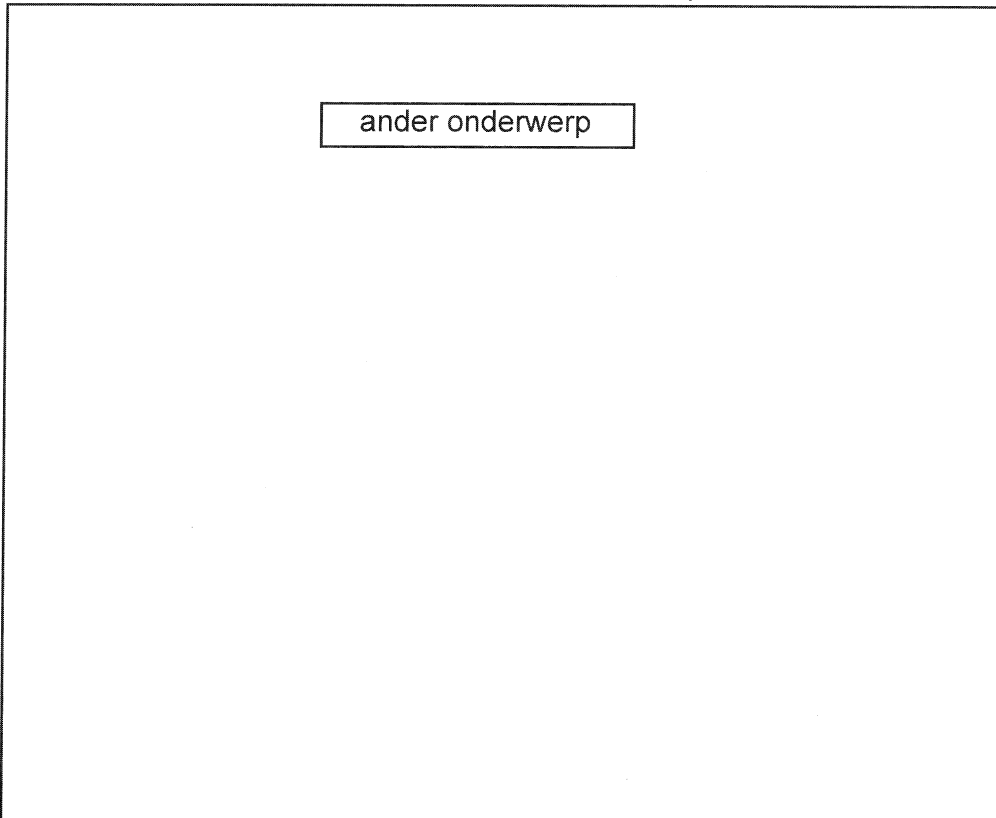
memo

Voorstellen incidentele terugsluis werkgevers

AFP 09 626

6. willekeurige afschrijving (incl. voor gebouwen)

ander onderwerp

ander onderwerp

6. Willekeurige afschrijving (incl. voor gebouwen)

- Voor de aanpassing en uitbreiding van de willekeurige afschrijving zijn een aantal opties mogelijk. Onder de 3^e optie zit ook de door u gevraagde variant van versnelde afschrijving tot 50% van de WOZ waarde van nieuwbouw-bedrijfsgebouwen voor eigen gebruik.
  - *Optie 1:* Willekeurige afschrijving verlengen tot investeringen verricht in 2010.
  - *Optie 2:* Willekeurige afschrijving verlengen tot investeringen verricht in 2010, waarbij de investering in één jaar volledig mag worden afgeschreven.
  - *Optie 3:* Willekeurige afschrijving verlengen tot investeringen verricht in 2010, waarbij de regeling wordt uitgebreid zodat ook willekeurig mag worden afgeschreven *op nieuwe gebouwen in eigen gebruik*.
  - *Optie 4:* Willekeurig afschrijving verlengen tot investeringen verricht in 2010, waarbij de regeling wordt uitgebreid tot willekeurige afschrijving *voor alle nieuwe gebouwen tot (1) 50% van de WOZ-waarde of (2) de restwaarde*.
- **Advies:** Optie 1 en 2 zijn eenvoudig mogelijk. Deze opties leiden overigens wel tot forse respectievelijk zeer forse kaseffecten (en dus EMU-saldo-effect).
- Ook optie 3 is mogelijk, maar de kans is groot dat er bezwaren uit de hoek van de vastgoedbeleggers komen. Optie 4 is in strijd met de structurele regels voor afschrijving op gebouwen.
- Toelichting optie 1, willekeurige afschrijving verlengen tot investeringen verricht in 2010:

- Op dit moment staat de tijdelijke willekeurige afschrijving alleen open voor investeringen die in 2009 worden verricht. Ondernemingen hebben de mogelijkheid deze investeringen in twee jaar af te schrijven, maximaal 50% in 2009 en maximaal 50% in 2010.
- Een optie is om de ministeriële regeling aan te passen en de willekeurige afschrijving te verlengen tot investeringen verricht in 2010. Dit zal ongeveer **220 mln** kosten.
- Toelichting optie 2, willekeurige afschrijving verlengen tot investeringen verricht in 2010, waarbij de investering in één jaar volledig mag worden afgeschreven:
  - Een optie is om de ministeriële regeling aan te passen, waarbij investeringen die in 2010 worden verricht in één jaar, voor 100% mogen worden afgeschreven. Dit zal ongeveer **270 mln** kosten.
- Toelichting optie 3, willekeurige afschrijving verlengen tot investeringen verricht in 2010, waarbij de regeling wordt uitgebreid zodat ook willekeurig mag worden afgeschreven op nieuwe gebouwen in eigen gebruik:
  - Op dit moment zijn gebouwen uitgesloten voor willekeurige afschrijving.
  - Volgens de bestaande afschrijfbepanking op gebouwen mogen gebouwen in eigen gebruik tot 50% van de WOZ worden afgeschreven. Dit betekent dat willekeurige afschrijving ook maar tot 50% van de WOZ waarde mogelijk zal zijn.
  - Nadeel van deze optie is dat het bestaande concurrentievoordeel voor gebouwen in eigen gebruik ten opzichte van verhuurde gebouwen nog verder zal worden vergroot. Dit zal waarschijnlijk leiden tot bezwaren van de vastgoedbeleggers.
  - De maatregel kost ongeveer **155 mln** additioneel aan optie 1.
- Toelichting optie 4, willekeurig afschrijving verlengen tot investeringen verricht in 2010 waarbij de regeling wordt uitgebreid tot willekeurige afschrijving voor alle nieuwe gebouwen tot (1) 50% van de WOZ-waarde of (2) de restwaarde:
  - Afschrijving op gebouwen is structureel alleen mogelijk tot de bodemwaarde (50% van de WOZ waarde voor gebouwen in eigen gebruik, 100% van de WOZ waarde voor verhuurde gebouwen).
  - Willekeurige afschrijving toestaan tot verder dan de bodemwaarde is strijdig met de structurele regels voor afschrijving op gebouwen. Bovendien levert het niet een liquiditeitsvoordeel op door het naar voren halen van afschrijvingen, maar levert het een definitief belastingvoordeel op. Dit vanwege het feit dat bij verkoop van het gebouw een verkoopwinst doorgaans aan de herinvesteringsreserve zal worden toegevoegd.
  - Wanneer willekeurige afschrijving wordt uitgebreid naar nieuwe verhuurde gebouwen (ter beschikking gestelde bedrijfsmiddelen), zal dit moeten worden toegestaan voor alle bedrijfsmiddelen die ter beschikking worden gesteld. Dit zou kunnen leiden tot profitrouting en Hollandrouting. Hierbij kunnen ondernemingen die zelf niet in aanmerking kunnen komen voor willekeurige afschrijving (niet – belastingplichtige of buitenlandse ondernemingen) toch profiteren van de regeling door middel van operationele lease.
  - Deze maatregel is moeilijk te ramen, maar zal substantiële budgettaire gevolgen hebben.

ander onderwerp

bijlage A4

Ministerie van Financiën

Retour van Ministerie van Financiën

d.d. 24/9

Reeds cc aan:

Aan
de staatssecretaris

in afschrift: de minister

**Directie Algemene Fiscale
Politiek**

Inlichtingen

artikel 10-2-e

@minfin.nl

Datum
25 augustus 2009

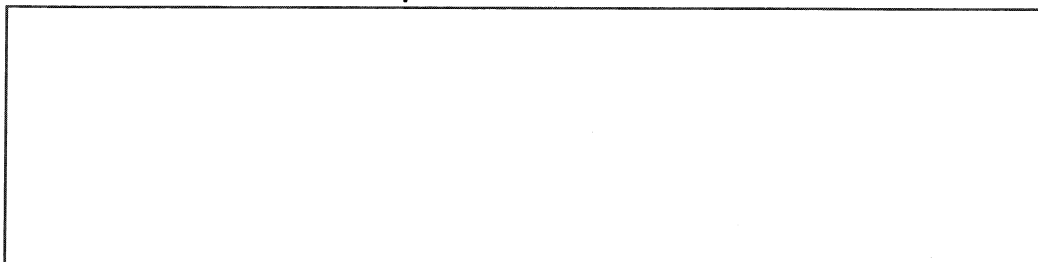
Auteur
Diverse medewerkers DGFZ/DG
BEL

AFP 09 619

memo

ander onderwerp

2. EMU-saldo effecten van pakket

- De combinatie van willekeurige afschrijving en carry back leidt tot grote kaseffecten(en dus negatieve effecten EMU-saldo) in 2010 en 2011.
- In onderstaande tabel zijn de kaseffecten opgenomen van uw (stas) voorkeursvarianten.
  - Willekeurige afschrijving: verlenging van de incidentele maatregel die vorig jaar is genomen: investeringen die in 2010 hebben plaatsgevonden kunnen in twee jaar vervroegd worden afgeschreven. Kosten in termen van NCW: 220 mln. De budgettaire effecten (zowel NCW- als kas-effecten) zijn precies dezelfde als die van de maatregel die vorig jaar november is genomen.
  - Carry back/forward: carry back wordt verlengd van 1 naar 2 jaar en de carry forward blijft op 9 jaar. Deze maatregel is van toepassing voor verliezen van 2009. Kosten in termen van NCW: 210 mln.
- Voor 2010 en 2011 zijn de negatieve effecten op het EMU-saldo fors, ruim 0,2% BBP. Na 2013 zijn de effecten positief. Vooral het jaar 2011 is gevoelig; in het ABK is opgenomen dat t.o.v. 2010 voor 2011 een verbetering van het EMU-saldo van 0,5%-punt BBP moet worden bereikt (afhankelijk van economische groei).

Tabel 1: EMU-saldo effecten (WAV 2 jaar en carry back/forward 2/9 jaar)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015 ev
willekeurige afschrijving	-891	-860	344	344	344	344
carry back (variant 2/9 jaar)	-225	-370	-50	130	75	65
totaal (mln euro's)	-1116	-1230	294	474	419	409
totaal (%BBP)	-0,19%	-0,21%	0,05%	0,08%	0,07%	0,06%

- Gezien het belang van het jaar 2011 zou er voor kunnen worden gekozen om willekeurige afschrijving aan te passen zodat investering in één jaar volledig mag worden afgeschreven. Kosten in termen van NCW: 270 mln.
- Dit leidt tot een forse verslechtering van het EMU-saldo in 2010 waardoor het saldo richting -6,5% gaat, maar voor 2011 ziet het beeld er beter uit (de doelstelling van verbetering van EMU-saldo in 2011 met 0,5% BBP wordt al voor de helft gerealiseerd). Het positieve liquiditeitseffect over de jaren 2010 en 2011 is cumulatief vergelijkbaar met dat van willekeurige afschrijving in 2 jaar (1,75 mld).

Tabel 2: EMU-saldo effecten (WAV 1 jaar en carry back/forward 2/9 jaar)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015 ev
willekeurige afschrijving	-2094	344	344	344	344	344
carry back (variant 2/9 jaar)	-225	-370	-50	130	75	270
totaal (mln euro's)	-2319	-26	294	474	419	614
totaal (%BBP)	-0,40%	0,00%	0,05%	0,08%	0,07%	0,1%

ander onderwerp

4. Uitvoerbaarheid willekeurige afschrijving

- U heeft aangegeven een voorkeur te hebben voor optie 1, zijnde willekeurige afschrijving verlengen tot investeringen verricht in 2010, hetgeen ongeveer € 220 mln kost. Uitvoeringstechnisch is deze maatregel mogelijk.

ander onderwerp

--0--

Ministerie van Financiën

Aan
de leden van de zeshoek

Van
de staatssecretaris van Financiën

Directie Algemene Fiscale
Politiek

Inlichtingen

artikel 10-2-e

Datum
26 augustus 2009

Auteur

memo Voorstellen incidentele terugsluis werkgevers

De Zeshoek wordt een beslissing gevraagd op de volgende beslispunten ter

ander onderwerp

2) verlengen willekeurige afschrijving (€ 220 mln).

ander onderwerp

ander onderwerp

2. Willekeurige afschrijving verlengen met een jaar

- Bij najaarsnota heeft het kabinet besloten tot eenmalige invoering van de willekeurige afschrijving voor 2009.
- Voorstel is dit nu te verlengen voor 2010.
- Dit houdt in dat ondernemingen investeringen over 2010 in twee jaar kunnen afschrijven, 50% in 2010 en 50% in 2011.
- Budgettaire derving bedraagt evenals de reeds genomen maatregel voor 2009, € 220 mln.

ander onderwerp

TER ADVISERING
Aan
Minister
Staatssecretaris

**Directie Algemene Financiële
en Economische Politiek**

Inlichtingen

Datum
25 augustus 2009

Notitienummer
2009/368

Rubriek
A Begroting en politiek

Auteur

Van

AFEP
AFP
IRF
BBL

Kopie aan
AFEP MT

Bijlagen
Agenda

notitie

Zeshoek

artikel 10- 2- e

Paraaf
Minister

Via
Secretaris-Generaal /
Thesaurier Generaal

Via
DGRB

Via

DGFZ

ander onderwerp

4 x ander onderwerp

- Voor de zeshoek is een memo voorbereid met onze voorstellen voor de incidentele terugsluis naar werkgevers van € 470 mln. In onderstaande tabel is een overzicht van de maatregelen opgenomen.

Tabel 1: Budgettaire derving 2010, netto contante waarde

Maatregelen	Budgettaire derving 2010
Verlengen willekeurige afschrijving	€ 220 mln

- De combinatie van willekeurige afschrijving en carry back leidt tot grote kaseffecten (en dus negatieve effecten EMU-saldo) in 2010 en 2011 (zie tabel 2).
- Voor 2010 en 2011 zijn de negatieve effecten op het EMU-saldo fors, circa 0,2% BBP. Na 2012 zijn de effecten positief.

Tabel 2: EMU-saldo effecten (in mln euro's)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015 ev
willekeurige afschrijving	-891	-860	344	344	344	344
carry back	-191	-451	-242	152	202	462
totaal (mln euro's)	-1082	-1311	102	496	546	806
totaal (%BBP)	-0,19%	-0,22%	0,02%	0,08%	0,09%	0,13%

Toelichting

2. Willekeurige afschrijving verlengen met een jaar

- Bij najaarsnota heeft het kabinet besloten tot eenmalige invoering van de willekeurige afschrijving voor 2009.
- Voorstel is dit nu te verlengen voor 2010.
- Dit houdt in dat ondernemingen investeringen over 2010 in twee jaar kunnen afschrijven, 50% in 2010 en 50% in 2011.
- Budgettaire derving bedraagt evenals de reeds genomen maatregel voor 2009, € 220 mln.
- EZ is eveneens voorstander van deze maatregel.

ander onderwerp

HEDEN,
TER BESLISSING
 Aan
 de staatssecretaris

27/11

Directie Directe Belastingen
 Inlichtingen

Datum
 26 november 2009

Notifienummer
 DB 2009/699 N

Rubriek
 Winst; overige
 ondernemingsfaciliteiten

Auteur

Van
 Team Onderneminge
 de directeur Directe
 Belastingen

Kopie

notitie

artikel 10-2-e

Zeevaartbeleggingen en tijdelijke willekeurige afschrijving

Paraaf
 de staatssecretaris

Via
 de secretaris-generaal

Via
 de directeur
 Fiscale
 26.11

Via
 MT Belastingdienst

Medeparaaf
 de directeur
 Fiscale Politie
 26.11

Aanleiding

Woensdag jl. is er met u overlegd over investeringen door particulieren in zeeschepen als gevolg van de tijdelijke willekeurige afschrijving. U heeft daarbij aangegeven geen probleem te hebben met dit fenomeen an sich. U heeft wel aangegeven dat u niet voelt voor een combinatie van de tijdelijke willekeurige afschrijving met het tonnageregime. Hieronder wordt u hier nader over geïnformeerd.

Kern

- Op dit moment kennen de beleggingsproducten geen combinatie van het voordeel van zowel de tijdelijke willekeurige afschrijving als het tonnageregime.
- Wanneer de Hoge Raad is een lopende procedure nadelig beslist zou dit wel het geval kunnen zijn.
- Mogelijke oplossingen om dit gecombineerde voordeel tegen te gaan lijken er alleen wetgevend te zijn. Gaat u ermee akkoord dat de uitvoeringsregeling willekeurige afschrijving hiertoe wordt aangepast?

Toelichting

Structurele regeling willekeurige afschrijving zeeschepen

- Ook zonder de tijdelijke willekeurige afschrijving kan op zeeschepen willekeurig worden afgeschreven op grond van de willekeurige afschrijving zeeschepen. De voorwaarden daarvoor zijn echter strenger. Bij de willekeurige afschrijving zeeschepen kan in vijf jaar worden afgeschreven waar dit bij de tijdelijke willekeurige afschrijving in 2 jaar mogelijk is.
- De willekeurige afschrijving zeeschepen kan verder slechts worden toegepast voor zover sprake is van winst uit zeescheepvaart. Deze beperking voorkomt dat verliezen uit zeescheepvaart als gevolg van de willekeurige afschrijving worden verrekend met inkomen uit andere bronnen.

Regeling tijdelijke willekeurige afschrijving

- De tijdelijke crisismaatregel willekeurige afschrijving kent een dergelijk beperking op de verrekening echter niet. Hierdoor is het mogelijk dat het verlies uit zeescheepvaart in de inkomstenbelasting kan worden verrekend met ander inkomen uit box 1 en in de vennootschapsbelasting met winst uit andere activiteiten dan zeescheepvaart.
- Al jaren worden zeeschepen als beleggingsproduct aangeboden. Tot voor kort werden deze producten met name in de vorm van een cv-structuur aangeboden. Dit heeft als consequentie dat de commanditaire vennoten maximaal een bedrag ter grote van hun inbreng als verlies in aanmerking kunnen nemen.
- Door de introductie vorig jaar van de tijdelijke willekeurige afschrijving kiest men tijdens de bouw van het schip voor een maatschapstructuur. De maximale verliesverrekening die geldt voor commanditaire vennoten geldt namelijk niet voor maten in een maatschap. De particuliere participanten kunnen de verliezen als gevolg van de versnelde afschrijving afzetten tegen het overige inkomen in box 1. Ook als dit verlies groter is dan hun inbreng.
- Vervolgens wordt de onderneming bij overgang van de bouwfase naar exploitatiefase van het schip geruisloos ingebracht in een NV. De box 1-claim (max. 52%) wordt ingeruild voor een gecombineerde Vpb-claim (20-25,5%) en ab-claim (25%); die zijn min of meer gelijkwaardig aan elkaar. Dit gebeurt onder de voorwaarde dat de NV met hetzelfde stelsel van winstbepaling verder gaat als door de inbrenger is gekozen. Dat houdt de facto in dat de vennootschap verder gaat onder het normale regime. Uitgangspunt daarbij is dat de gemaakte keuze voor het normale regime pas na tien jaar kan worden herzien. Gedurende die tien jaar wordt het effect van de willekeurige afschrijving gedeeltelijk teruggenomen (de winst is hoger dan normaal, omdat niet meer mag worden afgeschreven).
- Aangezien deze producten wel voor investeringen zorgen, heeft u tijdens de parlementaire behandeling aangegeven hier geen probleem mee te hebben.

Procedure bij de Hoge Raad

- Op dit moment ligt er echter een zaak voor bij de Hoge Raad waarin gesteld wordt dat de keuze voor het tonnageregime pas hoeft te worden gemaakt op het moment dat de exploitatiefase aanvangt. Nu wordt het moment van investeren als keuzemoment aangehouden.
- Thans is ongewis hoe de Hoge Raad zal oordelen. In het geval de inspecteur in het gelijk wordt gesteld, lijkt er geen aanleiding te zijn tot het stellen van nadere voorwaarden of aanpassing van de regelgeving. Als belanghebbende in het gelijk wordt gesteld, lijkt er een onbedoeld voordeel te ontstaan. Enerzijds wordt gebruik gemaakt van de WA-regeling. Vervolgens wordt de tienjaarsperiode voor regimekeuze omzeild. Normaal is de keuzeherziening pas na tien jaar mogelijk. Het gevolg is tweërlei. Ten eerste gaat de claim op de stille reserves ca. acht jaar eerder teloor. Ten tweede wordt de jaarlijkse winst volgens het tonnageregime belast. In het geval de normale winstregels van toepassing zouden zijn, zou er sprake zijn van aanmerkelijk hogere winsten. In dat geval is namelijk afschrijving niet aan de orde omdat de restwaarde door de WA reeds is bereikt.

Mogelijke oplossingen bij verlies procedure

- U heeft aangegeven dit te veel van het goede te vinden en gevraagd hoe dit kan worden tegengegaan. De oplossingsmogelijkheden liggen met name op wetgevend terrein. In de uitvoeringssfeer is het wel mogelijk een ontmoedigingsbeleid te voeren, maar lijkt geen echte oplossing te bieden.
- Wetgevend zou aan de keuze voor de tijdelijke willekeurige afschrijving ten aanzien van zeeschepen de voorwaarden kunnen worden verbonden dat met betrekking tot het schip niet binnen 10 jaar wordt gekozen voor het tonnageregime. Als dat toch gebeurt wordt de willekeurige afschrijving teruggenomen.

HEDEN
TER ACHTERNAAM

Aan
de Minister

Directoraat-Generaal
Fiscale Zaken

Inlichtingen

[Redacted box]

Datum
22 april 2010

Notitienummer
DB 2010/102 N

Rubriek
Winst

Auteur

[Redacted box]

Van
de directeur De
Team BenB/Team O

Kopie aan

[Redacted box]

artikel 10-2-e

notitie

Aanpassen tijdelijke willekeurige afschrijving ivm
betalingscriterium

Para
de Minister

Via
DGF/1

Via
MT DGBel

Medeparaaf
Wvd dir AFP

[Redacted box]

Aanle

- In het kader van de economische crisis is de tijdelijke willekeurige afschrijving (TWA) voor investeringen ingevoerd. Deze regeling beoogt de liquiditeits- en financieringspositie van bedrijven die voor vervanging- of uitbreidingsinvesteringen staan, te verbeteren.
- De TWA biedt de mogelijkheid 50% van de investering willekeurig af te schrijven in het jaar waarin de verplichting is aangegaan en 50% in het onmiddellijk daaropvolgende jaar. Het bedrag van de willekeurige afschrijving kan echter niet hoger zijn dan het bedrag dat ter zake is betaald (betalingscriterium¹).
- Zowel de Belastingdienst als VNO-NCW signaleren echter dat de samenloop met het betalingscriterium beperkter uitpakt dan beoogd. Zie in dat verband het voorbeeld in de toelichting.
- Voorgesteld wordt de TWA op twee punten aan te passen:
  - De voorwaarde laten vervallen dat in het tweede jaar maximaal 50% kan worden afgeschreven;
  - De willekeurige afschrijving niet langer beperken tot twee jaar.
- Resultaat: Wanneer in het eerste jaar minder dan 50% wordt betaald, kan het volledige investeringsbedrag in de daaropvolgende jaren toch versneld worden afgeschreven.
- De voorgestelde wijziging levert in de uitvoering geen problemen op. Ook voor het voor deze regeling gebudgetteerde bedrag heeft deze aanpassing geen gevolgen.

Advies:

U wordt geadviseerd de Uitvoeringsregeling willekeurige afschrijving met terugwerkende kracht aan te passen zodat 1) de eis vervalt dat in het jaar volgende op het jaar van investeren maximaal 50% kan worden afgeschreven en 2) de mogelijkheid om willekeurig af te schrijven meer dan twee jaar wordt. Wanneer u hiermee akkoord bent, kunt u de ministeriële regeling op de aangegeven twee plaatsen tekenen.

¹ Achtergrond betalingscriterium is het tegengaan van te vroege bestellingen en het afsluiten van niet-serieuze contracten

Toelichting

De TWA beoogt de liquiditeits- en financieringspositie van bedrijven die voor vervanging- of uitbreidingsinvesteringen staan, te verbeteren. Uit het hierna opgenomen voorbeeld volgt dat het moment van investeren in combinatie met het moment van betalen en ingebruiknemen bepalend is voor de mate waarin willekeurige afschrijving mogelijk is.

Voorbeeld

Een belastingplichtige gaat eind 2009 verplichtingen aan voor de aankoop van een bepaald bedrijfsmiddel. In 2010 wordt hiervan 60% betaald en in 2011 de overige 40%. Begin 2011 wordt het bedrijfsmiddel geleverd en in gebruik genomen.

Uitwerking

De regeling zoals die thans luidt, leidt ertoe dat alleen in 2010 50% willekeurig kan worden afgeschreven. In 2009 is er immers geen willekeurige afschrijving mogelijk omdat niet is voldaan aan het betalingscriterium en het bedrijfsmiddel nog niet in gebruik is genomen. Ook in 2011 kan er niet willekeurig worden afgeschreven, omdat willekeurige afschrijving alleen kan plaatsvinden in het investeringsjaar (i.c. 2009) en het daaropvolgende jaar (i.c. 2010). Door de voorgestelde wijzigingen zou in 2010 60% kunnen worden afgeschreven en in 2011 40%.

Retour van Minister/Stat
d.d. 2/7
Reeds cc aan:

Ministerie van Financiën

TER INFORMATIE
Aan
de minister

op Athena
ja/nee
d.d. 5/7/10
cc. artikel 10-2-e

Directie Algemene Fiscale
Politiek

Inlichtingen

[Empty box for information]

Datum
22 juni 2010

Notienummer
AFP2010/316

Rubriek
Algemene beleidsvraagstukken

Auteur

Van
de directeur

Kopie als
Comm; PA;

Bijlagen
Overzicht maatregelen fiscaal
stimuleringspakket

notitie

Maatregelen fiscaal stimuleringspakket

Minister SG
Via de DGFZ

Via

- U heeft gevraagd naar een overzicht van de maatregelen in het fiscaal stimuleringspakket. Voorts heeft u gevraagd welke van deze maatregelen structureel zijn en wat de budgettaire gevolgen van de fiscale stimuleringsmaatregelen zijn.
- Bijgevoegd treft u een overzicht aan.
- Daarin zijn de maatregelen vermeld die zijn opgenomen of aangekondigd in de wet Fiscaal stimuleringspakket, de crisisbrief van AZ van november 2008, het Belastingplan 2010 c.a. en de Fiscale verzamelwet 2010.

Maatregelen fiscaal stimuleringspakket inclusief maatregelen in BP 2009 en 2010 inclusief budgettaire derving

Maatregel	Waarin opgenomen?	Beschrijving maatregel	2009	2010	2011	2012	struc
ander onderwerp							
Tijdelijke willekeurige afschrijving, in tabel kaseffecten t/m 2012 opgenomen (NCW-effect: 220 mln in 2009 en 220 mln in 2010)	Ministeriële regeling (voor 2009 aangekondigd in crisisbrief november 2008, voor 2010 aangekondigd in BP 2010)	In 2009 en 2010 tijdelijke willekeurige afschrijving op bepaalde bedrijfsmiddelen	0,9 mld	1,8 mld	0,5 mld	-0,7 mld	0

✓ eMT

GINELE NOTITIES	D.D. EE
INKOMST SECR.:	5-4-11
MINISTERIE VAN FINANCIËN AFTE AUTEUR:	
RETOUR SECR.:	
ARCHIEF:	

TER BEOORDELING - VOORBESPREKING 24 SEPTEMBER

Aan
 Minister _____

Directie Algemene Financiële en Economische Politiek

Inlichtingen

artikel 10-2-e

Datum
 23 september 2010

Notitienummer
 AFEP/2010-306

Rubriek
 A2.2. Algemene Financiële Beschouwingen (1e en 2e Kamer)

notitie

Dossier Algemene Financiële Beschouwingen (concept)

Auteur

Paraaf
 Minister

Via
 Secretaris-Generaal /
 Thesaurier Generaal

Via
 directeur AFEP

afgestemd

Van
 Directie AFEP

Kopie aan
 AFEP MT

Bijlagen
 2

Aanleiding

Verdere voorbespreking van de Financiële Beschouwingen. Hieronder gaan we kort in op de inhoudelijke voorbereiding en het proces op de dagen zelf. Bijgevoegd vindt u de (concept)memoset.

Kernpunten

Inhoud

- Zoals besproken vindt u bijgevoegd een eerste concept van de voorbereidende memoset (bijlage 1). Hierin zijn uw suggesties meegenomen.
- Tevens vindt u een eerste aanzet voor een openingstekst (in steekwoorden) voor uw eerste termijn (bijlage 2).

Proces

- Volgens de huidige informatie zullen de AFB op dinsdag 28 september om 15.30 uur beginnen. De eerste dag (en avond) zal gevuld worden met de eerste termijn van de Kamer.
- Het meeste werk ter beantwoording van de Kamervragen zal gebeuren op het ministerie, maar ook in de Kamer is uiteraard ondersteuning aanwezig.
- In de loop van de dag zullen we met u afstemmen hoe we de beantwoording vormgeven. Hier gaat het dan met name om de verschillende blokken waarin de antwoorden worden ingedeeld.
- Wij stellen voor om na afloop van het debat op het ministerie (of in de Kamer) bijeen te komen om de beantwoording in grote lijnen te bespreken.
- Op woensdag 29 september ontvangt u in de ochtend de hele antwoordsset (incl. antwoorden die we schriftelijk af willen doen) van uw chauffeur. De ochtend van de 29^e is vooralsnog grotendeels vrij gehouden ter voorbereiding op de tweede dag van het debat, beginnend om 13 uur.

- *Willekeurige afschrijving:* Voor de jaren 2009 en 2010 gold ook al de maatregel willekeurige afschrijving. Verlengen van de maatregel met 1 jaar houdt in dat ondernemingen investeringen over 2011 in twee jaar kunnen afschrijven, 50% in 2011 en 50% in 2012.

ander onderwerp

ander onderwerp

VRAAG:

- Waarom geeft het kabinet in deze moeilijke tijden geld uit aan willekeurige afschrijving en verliesverrekening voor bedrijven?

ANTWOORD

KERN

- Het verlengen van de willekeurige afschrijving en de verliesverrekening wordt gefinancierd met middelen die beschikbaar zijn vanwege de ruimte onder het lastenkader.
- In 2011 stijgen de lasten voor bedrijven onder andere als gevolg van hogere werkloosheidsuitgaven en hogere ziektekosten.
- Indien deze lastenstijging niet teruggegeven wordt aan bedrijven betekent dit dat bedrijven met grotere lastenverzwaring geconfronteerd worden dan door het kabinet was afgesproken.

- Het grootste deel van deze stijgende lasten (2,1 miljard euro) wordt teruggegeven in de vorm van lagere lasten op arbeid voor werkgevers. Een klein, tijdelijk gedeelte (0,3 miljard euro) wordt teruggegeven via willekeurige afschrijving en verliesverrekening.

TOELICHTING

- De willekeurige afschrijving is bedoeld om bedrijven meer liquiditeit te geven om ruimte te creëren voor het doen van investeringen. Uit de MEV blijkt namelijk dat de investeringsbereidheid van bedrijven nog op een lager niveau ligt dan voor de crisis.
- De willekeurige afschrijving kan een impuls betekenen voor het investeringsvolume in 2011.
- Het met één jaar verlengen van de willekeurige afschrijving levert een rentenadeel voor de schatkist op van 220 miljoen euro. In termen van kasontvangsten, dus liquiditeitsverruiming voor bedrijven, heeft de maatregel grotere effecten. In de eerste jaren ontvangt de schatkist minder belastinginkomsten, hetgeen in latere jaren goedge maakt wordt.
- Met de verliesverrekening komt het kabinet gezonde bedrijven tegemoet die afgelopen periode winst hebben gemaakt, maar in 2011 verlies lijden.
- De verliesverrekening zorgt ervoor dat het verlies in 2011 verrekend kan worden met winsten in voorgaande jaren.
- Hiermee beoogt het kabinet bedrijven die langere periode solvabel zijn, maar tijdelijk in 2011 een moeilijke periode kennen, tegemoet te komen.

ander onderwerp

Retour van Minister-Stat.
d.d. 3/1/2011
Heeds cc aan:

Ministerie van Financiën

op Athena
ja/nee
d.d.
cc.

TER ADVISERING
Aan
de Staatssecretaris

**Directie Algemene Fiscale
Politiek**
Inlichtingen

notitie

Amendementen, moties en toezeggingen pakket
Belastingplan 2011 c.a.

artikel 10-2-e

Paraaf
de Staatssecretaris

Via
de SG

Via
de (plv) DGFZ

Medeparaaf
AFEP

Medeparaaf
Uitvoeringsbeleid

Datum
16 november 2010
Notitienummer
AFP2010/600
Rubriek
Belastingplan
Auteur
Medewerkers DGFZ; DGBel

Van
de directeur AFP
de directeur DB
de directeur DV

Kopie aan
De Minister
Comm; PA's; plv. DGFZ

Bijlagen
Uitslagen stemmingen
Belastingplan 2011 c.a.

Aanleiding

- U heeft gevraagd naar een de consequenties en planning van de aangenomen amendementen en moties, alsmede van de toezeggingen met betrekking tot het pakket Belastingplan 2011 c.a.
- Hierover treft u in deze notitie informatie aan.

ander onderwerp

ander onderwerp

Moties

32504 nr. 55 SP Zeeschepen IB-ondernemers

- In deze motie wordt het kabinet verzocht zo snel mogelijk een uitzondering te maken op de regeling tijdelijke willekeurige afschrijving voor investeringen in zeeschepen door IB-ondernemers.
- U heeft van de Kamer ruimte gekregen om te kijken naar de mogelijke gevolgen voor de werkgelegenheid in Nederland. Voorts heeft u ruimte gekregen om geen invulling te geven aan de motie in de gevallen waarbij in Nederland reële economische activiteiten plaatsvinden (bijvoorbeeld bij werven in het noorden van het land).
- Het is niet mogelijk om bij het opnemen van een uitzondering op de regeling tijdelijke willekeurige afschrijving te differentiëren naar de werkgelegenheid die in Nederland gemoeid is met de bouw en beheer van de zeeschepen. Zo is het niet mogelijk om slechts investeringen in zeeschepen door IB-ondernemers uit te zonderen voor zover het buitenlandse schepen betreft c.q. voor zover er in Nederland geen (noemenswaardige) reële economische activiteiten plaatsvinden. Een dergelijk onderscheid zou in strijd zijn met het Europese recht.
- Dit betekent dat er twee mogelijkheden zijn:
  - a. de motie wordt uitgevoerd (de effecten op reële economische activiteiten in Nederland vallen mee). De uitzondering wordt dan opgenomen in de eindejaarsregeling, waarbij de tijdelijke willekeurige afschrijving voor het jaar 2011 wordt verlengd.

- b. de motie wordt niet uitgevoerd vanwege de negatieve effecten op reële economische activiteiten in Nederland. De Kamer wordt hierover van tevoren bij brief geïnformeerd.
- Vanuit de sector hebben wij reeds een kort overzicht met informatie inzake de economische effecten ontvangen. Deze informatie is nog niet volledig. Wij hebben dan ook verzocht om nadere onderbouwing van de door de sector gepresenteerde cijfers.
  - Wij zullen u begin volgende week nader informeren over de verwachte effecten op de werkgelegenheid. Op basis daarvan zal een beslissing genomen kunnen worden.

ander onderwerp

Ministerie van Financiën
 d.d. 3/1/2011
 Medis co aan:

Ministerie van Financiën

op Athena
 ja / nee
 d.d. - 3 JAN. 2011
 CC.

**TER BESLISSING
 -SPOED-**

Aan
Staatssecretaris

Directie Algemene Fiscale
 Politiek

Inlichtingen

[Empty box for information]

notitie

Motie Bashir c.s. (nr. 55) (Belastingplan 2011) inzake
 aanpassing tijdelijke willekeurige afschrijving
 zeescheepvaartmaatschappen

artikel 10-2-e

Datum
 1 december 2010

Notitienummer
 2010/AFP/0606

Rubriek
 Algemene beleidsvraagstukken

Auteur
 [Empty box]

Van
 Directie AFP
 Directie DB

Kopie aan
 2x p.a., COMM.

Bijlagen
 2

Paraaf
 Staatssecretaris

[Empty box for signature]

Via
 de secretaris-generaal

Via
 de directeur-generaal voor
 Fiscale Zaken

[Empty box for signature]

Medeparaaf Fiscaliteit (Team
 Ondernemingen)

[Empty box for signature]

Aanleiding

- In de motie Bashir c.s. (nr. 55) wordt het kabinet verzocht zo snel mogelijk een uitzondering te maken op de regeling tijdelijke willekeurige afschrijving voor investeringen in zeeschepen door IB-ondernemers.
- In deze notitie wordt u - ten behoeve van de te nemen beslissing m.b.t. de motie - geïnformeerd omtrent de verwachte effecten op de werkgelegenheid in Nederland.
- Er is spoed geboden met het nemen van de beslissing vanwege de ingangsdatum van de wijziging van de ministeriële regeling (1-1-2011). De sector vraagt bovendien om spoedige duidelijkheid met het oog op voorlichtingsbijeenkomsten die men nog dit jaar wil organiseren voor de inschrijvingen voor 2010 en 2011.
- De sector (KVNR/Scheepsbouw Nederland, Hanzevast Capital), I&M en EL&I verzoeken u om de motie niet uit te voeren.
- De aanpassing van de ministeriële regeling dient in overeenstemming met de Minister van EL&I plaats te vinden. Het is nog niet duidelijk in hoeverre EL&I daadwerkelijk niet akkoord zou gaan met uitvoering van de motie.

Beslispunt

- Wenst u de motie Bashir c.s. uit te voeren d.w.z. een uitzondering te maken op de regeling tijdelijke willekeurige afschrijving voor investeringen in zeeschepen (in 2011) door IB-ondernemers?
- Uitvoering van de motie levert € 2 miljoen op.
- De negatieve effecten op de (directe) werkgelegenheid in Nederland bij uitvoering van de motie worden door ons becijferd op 475 tijdelijke fte's en 16 structurele fte's (per jaar). De berekeningen hebben een behoorlijke onzekerheidsmarge.

Kernpunten

- Tijdens de mondelinge behandeling van het Belastingplan 2011 c.a. is de motie Bashir c.s. (nr. 55) aangenomen door de Kamer.
- In deze – breed gedragen – motie wordt het kabinet verzocht zo snel mogelijk een uitzondering te maken op de regeling tijdelijke willekeurige afschrijving voor investeringen in zeeschepen door IB-ondernemers.
- U heeft van de Kamer ruimte gekregen om bij uitvoering van de motie te kijken naar de mogelijke gevolgen voor de werkgelegenheid in Nederland. Voorts heeft u ruimte gekregen om geen invulling te geven aan de motie in de gevallen waarbij in Nederland reële economische activiteiten plaatsvinden (bijvoorbeeld bij werven in het noorden van het land).
- In dit kader hebben wij informatie verkregen vanuit de sector en ambtelijk overleg gehad met I&M en EL&I.
- Aanpassing van de regeling stuit op weerstand vanuit de sector.
10--2-g heeft als grotere aanbieder van scheepsfondsen in een brief aan u verzocht om de regeling ook voor 2011 van kracht te laten zijn voor IB-ondernemers in zeeschepen.
- De ministeriële regeling dient te worden aangepast in overeenstemming met de Minister van EL&I. EL&I is – evenals I&M – echter geen voorstander van uitvoering van de motie. Belangrijkste argumenten die in dit kader worden aangevoerd zijn dat het budgettaire beslag relatief beperkt is terwijl de extra economische bedrijvigheid die wordt gegenereerd door de tijdelijke willekeurige afschrijving de Nederlandse schatkist uiteindelijk meer belasting oplevert; met relatief weinig middelen wordt relatief veel werkgelegenheid gegenereerd, zowel in de scheepsbouw als in zeevaart en havens. Voorts wijzen zij erop dat de financiering van nieuwbouw van schepen nog problematischer zou worden.
- Uitvoering van de motie levert circa 2 miljoen op, de contante waarde van het belastinguitstel. De belastingderving van de tijdelijke willekeurige afschrijving voor de zeevaart bedraagt op kasbasis circa 60 miljoen per jaar in de eerste 2 jaar (door de hoge afschrijving).

- Het bedrag wordt daarna door de Staat geleidelijk weer ontvangen, doordat er nadien geen afschrijvingen meer zijn.
- Mede op basis van informatie die beschikbaar is gesteld door de sector, gaan we er vanuit dat het behoud van de investeringsmogelijkheid voor IB-ondernemers via de scheepsfondsen leidt tot 450 à 500 extra tijdelijke arbeidsplaatsen op de scheepswerven in Nederland en tot circa 16 structurele arbeidsplaatsen op zeeschepen.
  - De berekeningen hebben een behoorlijke onzekerheidsmarge. Vooral de verwachting over hoe de scheepvaartsector zich de komende 10 jaar ontwikkelt is hier van belang. Bij een gemiddelde gezonde markt is de tonnageregeling voordeliger en zal relatief weinig gebruik worden gemaakt van de tijdelijke willekeurige afschrijving. Bij een onzekere markt zal eerder worden gekozen voor de willekeurige afschrijving, omdat de deelnemers de afschrijving ten laste kunnen brengen van ander inkomen in box 1, zodat het risico bij de overheid kan worden neergelegd. Dit kan niet bij de tonnageregeling omdat in dat geval altijd (een relatief geringe bedrag) belasting betaald moet worden, zowel in verlies- als in winstsituaties. Door het schrappen van de willekeurige afschrijving voor investeringen in zeeschepen door IB-ondernemers zullen de advertenties dus niet uit de kranten verdwijnen (maar zullen deze gebaseerd zijn op de tonnageregeling).

Toelichting

- Het is niet mogelijk om bij het opnemen van een uitzondering op de regeling tijdelijke willekeurige afschrijving nader te differentiëren naar de werkgelegenheid die in Nederland gemoeid is met de bouw en beheer van de zeeschepen. Zo is het niet mogelijk om slechts investeringen in zeeschepen door IB-ondernemers uit te zonderen voor zover het buitenlandse schepen betreft c.q. voor zover er in Nederland geen (noemenswaardige) reële economische activiteiten plaatsvinden. Een dergelijk onderscheid zou leiden tot staatssteun/strijd met het Europese recht.
- Dit betekent dat er twee mogelijkheden zijn:
  - a. de motie wordt uitgevoerd. De uitzondering wordt dan opgenomen in de eindejaarsregeling, waarbij de tijdelijke willekeurige afschrijving voor het jaar 2011 wordt verlengd.
  - b. de motie wordt niet uitgevoerd vanwege de negatieve effecten op reële economische activiteiten in Nederland. De Kamer wordt hierover van tevoren bij brief geïnformeerd.
- U heeft reeds richting de Kamer in de brief van 12 november jl. aangegeven dat het gecompliceerd is om zeescheepvaartmaatschappen uit te zonderen van de tijdelijke willekeurige afschrijving, een generieke crisismaatregel is die in beginsel alleen nog voor het jaar 2011 geldt.
- Daarbij heeft u de Kamer erop gewezen dat door de uitzondering een ongelijkheid wordt gecreëerd tussen IB-ondernemers en investeerders via een NV/BV constructie (Vpb). Voorts is erop gewezen dat via een samenwerkingsverband ook in andere bedrijfsmiddelen dan zeeschepen kan worden belegd met gebruikmaking van de tijdelijke regeling willekeurige afschrijving. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan vliegtuigen. De motie ziet alleen op zeeschepen.

- Momenteel heerst er – mede door diverse berichten in de media waarin wordt gespeculeerd over aanpassing van de regeling - onrust bij de particuliere investeerders en werven. Dit is ook het geval vanwege de onjuiste indruk dat de motie ook zou zien op investeringen in zeeschepen van 2010. De motie geldt echter slechts voor investeringen in 2011.
- Zodra er duidelijkheid is kan dit d.m.v. een persbericht worden gecommuniceerd.
- Onze berekeningen m.b.t. de effecten op de werkgelegenheid zijn gebaseerd op een aantal aannames
  - Het aantal schepen dat in 2011 in Nederland zou worden gebouwd waarin particuliere investeerders participeren (circa 10). Dit aantal is afgeleid uit het totaal aantal gebouwde schepen in 2009 en 2010. In van de sector verkregen overzichten (zie de bijlage) wordt uitgegaan van in totaal 77 schepen voor 2009 en 2010. Bij dit cijfer worden echter ten onrechte ook investeringen door Vpb-ondernemingen betrokken en binnenschepen. Vpb-ondernemingen die rechtstreeks investeren in zeeschepen - vlootmaatschappen waarin o.a. toeleveringsbedrijven participeren - leveren veelal een directe bijdrage aan de werkgelegenheid in Nederland.
  - De gemiddelde investering per schip (€ 13 mln). Dit bedrag is in overeenstemming met de verwachte investeringen in Nederland per schip (met name kleinere schepen (multipurpose) worden in Nederland gebouwd, terwijl grotere schepen (bulkcarriers) in het buitenland, bijv. China, India, worden gebouwd).
  - Het aantal schepen dat bij uitvoering van de motie alsnog wordt gebouwd, maar dan onder de tonnageregeling (50%).
  - Het aantal FTE's dat nodig is voor de bouw van een schip (circa 95).
  - Het aantal Nederlandse bemanningsleden per varende schip (een kwart van de totale bemanning per schip, ofwel 1,6 fte).
Tijdelijke fte's: $10 * 0,5 * 95 = 475$;
Structurele fte's: $10 * 1,6 = 16$.
  - In de berekeningen wordt uitgegaan van de globale werkgelegenheidseffecten in de sector. Als de opbrengst wordt teruggesluisd (binnen het lastenkader) heeft dat enige compenserende werkgelegenheidseffecten (de omvang is afhankelijk van de concrete invulling).

MOTIE van het lid **Bashir c.s.**

voorgesteld 17 november 2010

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende, dat de regeling tijdelijke willekeurige afschrijving mede gebruikt wordt om beleggingsproducten voor particuliere investeerders vorm te geven waarbij de fiscale teruggave meer bedraagt dan de inleg;

constaterende, dat het doel van de regeling tijdelijke willekeurige afschrijving niet is het tot stand brengen van fiscaal gesubsidieerde beleggingsproducten en dat dit effect daarom ongewenst is;

overwegende dat een uitzondering op de regeling tijdelijke willekeurige afschrijving voor investeringen in zeeschepen door IB-ondernemers dit ongewenste effect teniet doet;

overwegende, dat een dergelijke uitzondering in de praktijk vooral particuliere investeerders in zeescheepvaartmaatschappen treft;

verzoekt de regering zo snel mogelijk een uitzondering op de regeling tijdelijke willekeurige afschrijving voor investeringen in zeeschepen door IB-ondernemers te maken,

en gaat over tot de orde van de dag.

Bashir

Handelingen TK

De heer Bashir stelde een vraag over de willekeurige afschrijving binnen de zeescheepvaart. Hij vroeg met name wat die opbrengt. Hij had in stukken van het ministerie van Financiën namelijk ergens een bedrag van 60 mln. gelezen. Dit vraagt om nadere uitleg. Het bedrag van 60 mln. betrof het kaseffect van de willekeurige afschrijving van zeeschepen in de eerste twee jaar. Na twee jaar vloeit die 60 mln. geleidelijk weer terug in de schatkist. Als je in één keer de hele afschrijving van de winst haalt, kost dit in dat jaar veel geld. In de jaren daarna is echter er geen afschrijving meer. Dan is de belastbare winst dus een stuk groter. Daardoor vloeit het geld geleidelijk aan weer terug in de schatkist. Het relevante budgettaire effect bestaat uit het rentevoordeel als gevolg van het schuiven van belasting in de tijd. Dit rentevoordeel is begroot op 2 mln. Als de heer Bashir dit wil inzetten voor alternatieven, moet hij bedenken dat de dekking slechts 2 mln. is.

De heer Bashir heeft in dit kader een motie ingediend op stuk nr. 55. In die motie verzoekt hij de regering om zo snel mogelijk een uitzondering op de regeling tijdelijke willekeurige afschrijving voor investeringen in zeeschepen door ib-ondernemers te maken. Dit zijn de beleggers die je in het normale spraakgebruik niet als echte ondernemer zou aanmerken.

Ik heb daar tijdens het wetgevingsoverleg al iets over gezegd. De willekeurige afschrijving is een crisismaatregel geweest, die nu een jaar wordt verlengd om de economische activiteit in ons land verder aan te zwengelen. Dit komt namelijk tegemoet aan liquiditeitsbehoeften in het bedrijfsleven. Dat vervolgens allerlei creativiteit wordt losgelaten door middel van onder meer deze scheeps-cv, is een niet rechtstreeks bedoeld effect, maar we moeten natuurlijk niet ontkennen dat er enige economische activiteit mee samenhangt. Er wordt namelijk geld opgehaald voor een bepaald doel. Daar wordt als het goed is een schip van gebouwd, voor een deel met geld dat is ingelegd door beleggers die kunnen genieten van deze fiscale faciliteit en voor een deel met geld uit een scheepshypotheek die daarvoor wordt afgesloten.

Velen zeggen dat mensen op het verkeerde been worden gezet door allerlei advertenties waarin wordt beloofd dat zij meer van de fiscus terugkrijgen dan zij zelf inleggen. Ik kan mij wel iets bij dat soort gedachten voorstellen. De Autoriteit Financiële Markten is uitermate alert op misleidende reclame. Ik weet niet of deze reclame misleidend is. Ik denk van niet. Er wordt gezegd: u krijgt in het eerste jaar meer van de fiscus terug dan u inlegt. Wel, dat klopt. Dat heb ik in de schriftelijke beantwoording ook uiteengezet. Er wordt alleen niet bij vermeld welke aansprakelijkheid mensen op hun schouders nemen. Er wordt ook niet bij vermeld dat er in latere jaren geen fiscale faciliteiten meer zijn. Sterker nog, ten opzichte van een normale situatie moet er dan meer geld van de winst worden afgedragen aan de schatkist. Willen mensen dat echt doorzien, dan zullen zij in de stukken moeten kijken die ik aan de Kamer heb gestuurd, waarin ik dit fenomeen uitleg. Ze kunnen ook kijken op de website van de Belastingdienst. Het allerbelangrijkste is dat zij de prospectus goed lezen. AFM is daar natuurlijk buitengewoon alert op.

Ik vraag de heer Bashir om de discussie over de zienswijze van de AFM met de minister te voeren. Dit onderwerp zit namelijk in zijn portefeuille. Als mij heel concreet zou worden gevraagd om een uitzondering op de regeling te maken voor investering in zeeschepen door ib-ondernemers, de cv-ondernemers zeg maar, dan sta ik daar niet onsympathiek tegenover. Ik heb in mijn brief wel aangegeven waar mogelijk beren op de weg lopen. Ook sluit ik niet uit

dat met dit soort investeringen reële economische activiteiten plaatsvinden, bijvoorbeeld bij werven in het Noorden van het land.

Ik vraag aan de heer Bashir om mij de ruimte te geven om dit in de komende weken te onderzoeken. Ik kan mij niet voorstellen dat de heer Bashir met het sluiten van de scheeps-cv met ingang van volgend jaar werkgelegenheid in Nederland teloor wil laten gaan. Als de heer Bashir mij de ruimte laat om in de genoemde gevallen geen invulling te geven aan zijn motie, dan kan ik er prima mee leven. Ik denk namelijk dat wij het er wel over eens zijn dat als een fiscale faciliteit op deze wijze toch wel heel erg creatief wordt uitgelegd, je jezelf de vraag moet stellen of je dit wel echt wilt. Uiteraard zal ik hierover berichten. Als de heer Bashir mij deze ruimte laat, kan ik het oordeel over deze motie aan de Kamer laten.

De heer **Bashir** (SP):

Ik wijs erop dat gewone investeringen wel aftrekbaar zijn, maar dan niet willekeurig zoals het nu geregeld wordt. Als mensen willen investeren, kunnen zij het nog steeds blijven aftrekken, alleen in de loop der tijd, zoals het normaal ook zou gebeuren. Ik ben uiteraard bereid om de staatssecretaris de ruimte te geven. De staatssecretaris mag de motie op die wijze interpreteren.

Staatssecretaris **Weekers**:

Dank. **Als ik de motie vanwege die ruimte uiteindelijk niet uitvoer, zal ik de Kamer daarover uiteraard berichten. Anders zal ik gevolg geven aan het gevraagde in de motie.** Er zijn ook nog andere faciliteiten om de scheepsbouw te stimuleren, zoals de tonnageregeling. Er zijn tal van faciliteiten voor schepen, daar heb je dit specifieke instrument niet echt voor nodig.

Economische effecten versnelde willekeurige afschrijving zeeschepen

Door de versnelde willekeurige afschrijving wordt de beschikbaarheid van particulier kapitaal, voor investeringen in nieuwbouwschepen door Nederlandse reders, sterk gestimuleerd. Door de financiële bankencrisis zijn banken veel terughoudender geworden om ook voor gezonde projecten vreemd vermogen te verstrekken. Sterker dan de afgelopen jaren het geval was dient de reder een aanzienlijk eigen vermogen in te brengen, uit eigen middelen of via het werven van kapitaal uit de particuliere markt. Juist om de liquiditeits- en financieringspositie van bedrijven te verbeteren heeft het Ministerie van Financiën in 2009 de Willekeurige afschrijving, als crisismaatregel, geïntroduceerd. En deze maatregel werpt zijn vruchten af voor de Nederlandse maritieme sector.

A. Beheer van de schepen

Het beheer vanuit Nederland van de met de versnelde willekeurige afschrijving gefinancierde schepen leidt tot belangrijke economische effecten. De schepen worden gedeeltelijk bemand met Nederlandse zeevarenden, er is extra kantoorpersoneel nodig bij de reder en er is sprake van indirecte effecten bij andere delen in de maritieme cluster en daarbuiten. Bij dit laatste valt te denken aan het plaatsen van bestellingen bij Nederlandse toeleveranciers voor scheepsonderdelen en bevoorrading, inhuren van financiële, juridische en andere commerciële diensten etc.

Voor de kwantificering van deze effecten in onderstaande tabel is de Monitor 2010 van de Nederlandse maritieme cluster gebruikt, die 9 november is gepresenteerd. Op basis van de hierin vermelde gegevens verbonden aan het beheer van schepen door Nederlandse reders zijn gemiddelden berekend die vervolgens gehanteerd zijn voor het berekenen van de kwantitatieve effecten van de extra schepen. Sinds het van kracht worden van de versnelde willekeurige afschrijving in 2009 zijn er inmiddels 77 schepen gefinancierd met deze regeling.

Tabel 1: Effecten versnelde willekeurige afschrijving op het beheer van schepen

Gemiddeld aantal arbeidsplaatsen per zeeschip in Nederland (direct en indirect), FTE	6,5 ¹
Aantal arbeidsplaatsen gecreëerd in Nederland met de versnelde willekeurige afschrijving zeeschepen, FTE	500 (6.5 * 77)
Extra loonbelasting per jaar	€ 4,5 mln. ²
Gemiddelde toegevoegde waarde voor Nederlandse economie per zeeschip 3 direct en indirect	€0,7 mln.
Extra toegevoegde waarde per jaar voor de Nederlandse economie door versnelde willekeurige afschrijving	€ 54 mln.

B. Bouw van schepen

De willekeurige afschrijving heeft niet alleen verstrekken gevolgen voor de scheepvaart in Nederland, maar ook zeker voor de scheepsbouw. 73% van de door Nederlandse reders bestelde schepen is namelijk in Nederland gebouwd. Dit heeft niet alleen positieve gevolgen voor de werkgelegenheid van de werven, maar werkt ook door naar het cluster van maritieme toeleveranciers. Daarnaast is 40% van de waarde van de schepen die in het buitenland gebouwd zijn afkomstig van Nederlandse toeleveranciers. Deze scheepswerven en toeleveranciers leveren een belangrijke bijdrage aan de Nederlandse economie in termen van werkgelegenheid en belastinginkomsten voor de Nederlandse staat.

Voor het inzichtelijk maken van deze effecten is samengewerkt met PwC te Groningen en een aantal scheepswerven uit Noord Nederland.

¹ Bron: Monitor 2010, De Nederlandse maritieme cluster, NML.

² Bruto loon € 30.000, gemiddeld LB-tarief 30%.

³ Zie voetnoot 1

Tabel 2: Effecten versnelde willekeurige afschrijving op de bouw van schepen.

Totale opbrengst 56 schepen in NL gebouwd	€ 755 mln.
Totale opbrengst schepen in buitenland gebouwd = equipment	€ 135 mln.
Totaal omzet NL	€ 890 mln.
Werkgelegenheid in FTE per jaar	2660
Werkgelegenheid in manuren per jaar	4.8 mln.

Uitgangspunten

- Totaal: 77 schepen
- 56 in Nederland gebouwd
- 40% Nederlandse equipment schepen buitenlandse werven
- Gemiddeld 95 FTE per schip, per jaar (werf en toeleveranciers)

Conclusie

Uit de bovenstaande tabellen blijkt dat er aanzienlijke economische effecten zijn verbonden aan het beheer en de bouw van de schepen, zeer welkom in deze economisch nog steeds zeer broze tijd. De terugvloeï naar de overheid door de extra belastinginkomsten bedraagt al meer dan het ingeboekte tijdelijke effect voor de rijksfinanciën van de versnelde willekeurige afschrijving. Zoals bekend leidt de willekeurige afschrijving 'slechts' tot het verschuiven in de tijd naar achteren van te betalen winstbelasting. Alleen in geval van faillissement leidt de regeling tot een inkomstenderving voor de schatkist.

artikel 67 Awr

**SCHEEPSBOUW
NEDERLAND**

De Staatssecretaris van Financiën
De heer mr. drs. F.H.H. Weekers
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Betreft: willekeurige afschrijving zeeschepen

Rotterdam, 02 december 2010

Geachte heer Weekers,

Naar aanleiding van de door de Tweede Kamer aangenomen motie Bashir (32504 nr. 55), die het kabinet vraagt de willekeurige afschrijving voor IB-ondernemers die in zeeschepen investeren zo snel mogelijk te stoppen, hebben de Koninklijke Vereniging van Nederlandse Reders (KVNR) en Scheepsbouw Nederland (SN) besloten een reclamecode op te gaan stellen. Deze code is bestemd voor alle reclame-uitingen door aangesloten leden voor deze fiscale regeling.

Met deze zelfregulering willen de KVNR en SN bereiken dat de agressieve reclames, die een te eenzijdig fiscaal beeld creëren van deze regeling, aangepast worden. De bron van de ontstane politieke onrust over deze regeling voor scheepsinvesteringen dient daarmee weggenomen te worden. Op dit moment voert de KVNR gesprekken met enkele partijen over lopende reclamecampagnes, vooruitlopend op de reclamecode. Dit heeft geresulteerd in een aanpassing van de campagne.

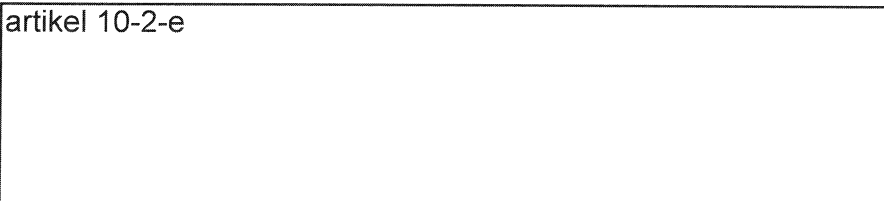
Ten overvloede wordt opgemerkt dat de KVNR en SN er met kracht op aandringen om de regeling voor het investeren in zeeschepen in 2011 te continueren, vooral gelet op het economische belang voor de Nederlandse economie zoals dat in de ~~aan-uw-ambtenaren-toegezonden~~ notitie is uiteengezet.

De KVNR en SN rekenen er op dat het instellen van de reclamecode, tezamen met het aangetoonde grote economische belang, een zware rol spelen in de door u te maken afweging over het al dan niet uitvoeren van de motie Bashir.

Uiteraard zijn wij beschikbaar voor een nadere toelichting.

Met vriendelijke groet,

artikel 10-2-e

T. Netelenbos

Ir. J.J.C.M. van Dooremalen

Voorzitter KVNR

Voorzitter SN

Woe 28/9, 11.30 uur

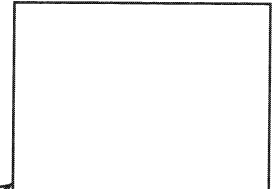

Ministerie van Financiën

Tbv overleg fracties dd 28 sept.

Aan de staatssecretaris

Directie Algemene Fiscale Politiek
Inlichtingen

notitie

Aanvullende informatie Belastingplan 2012

artikel 10-2-e

Datum
27 september 2011

Notitienummer
AFP2011/690

Rubriek
Belastingplan

Auteur
Medewerkers DGfZ; DGBel, AFEP

Van
de directeur AFP
de directeur DB
de directeur DV

Kopie aan
Comm; PA; plv. DGfZ

Bijlagen

Paraaf
de staatssecretaris

Via
de SG

Via
de (plv) DGfZ

Medeparaaf
Cluster
Uitvoering
leid

27/9

Medeparaaf
AFEP

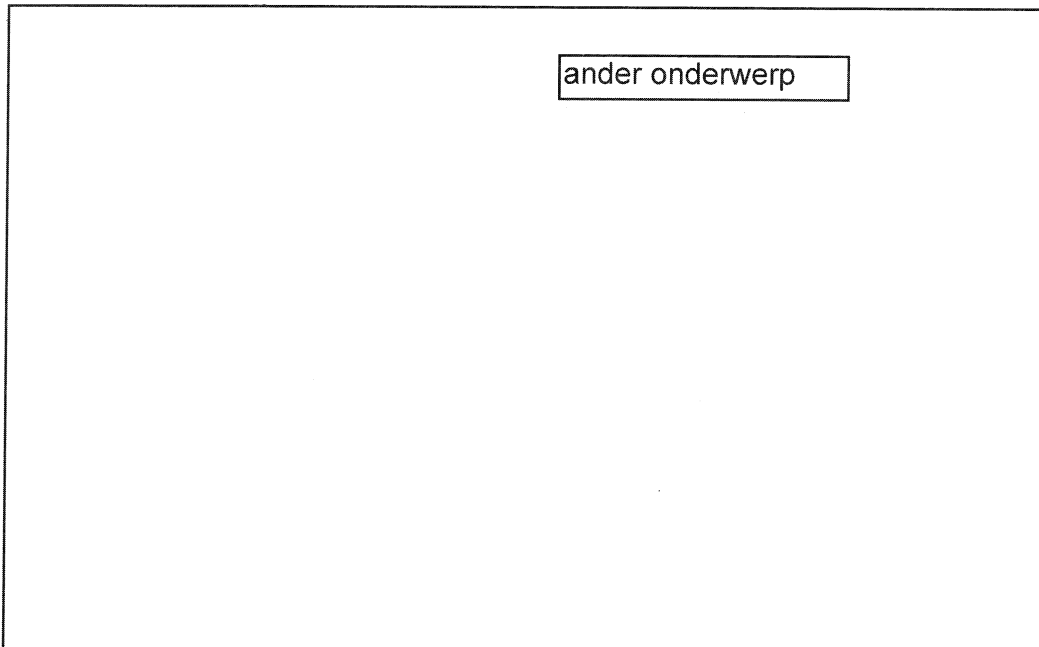
Aanleiding

- Naar aanleiding van het overleg met de woordvoerders op woensdag is om nadere informatie gevraagd. Het gaat om:

4. Voortzetting willekeurige afschrijving (Omtzigt)

ander onderwerp

4. Voortzetting Willekeurige Afschrijving

Kern

- De heer Omtzigt wil een lans breken voor voortzetting van de willekeurige afschrijving. Recent hebben een aantal grote bedrijven hier ook een oproep toe gedaan (heden via art. 10-2-e binnengekomen).
- Verlenging van de maatregel willekeurige afschrijving naar 2012 is niet nodig of gewenst gezien
  - de forse negatieve kaseffecten in 2012 en 2013 (-0,9 miljard in beide jaren)
  - het gevaar van precedentwerking om crisismaatregelen maar steeds te verlengen (de regeling is immers al 2 keer met een jaar verlengd) waardoor deze feitelijk uiteindelijk structureel wordt en de daarmee gepaard gaande negatieve EMU-saldo effecten voor deze kabinetsperiode.

Toelichting

- In de afgelopen jaren is op verschillende momenten besloten tot liquiditeitsverruiming voor het bedrijfsleven. In 2011 is een stap gemaakt naar consolideren. Daarbij ontwikkelt het saldo zich veel minder gunstig dan bij Startnota gedacht, waardoor we een zeer groot risico lopen deze kabinetperiode door de signaalwaarde te schieten.
- Het verlengen c.q. structureel maken van de willekeurig afschrijving is ook tijdens de afgelopen augustusbesluitvorming aan de orde gekomen. Vanwege de fors negatieve kaseffecten heeft EL&I zich neergelegd bij het niet verder verlengen van de maatregel.
- Het lastenrelevante effect van het verlengen van de maatregel bedraagt € 220 miljoen in 2012 (NCW=netto contante waarde).
- Verlenging van de maatregel willekeurige afschrijving leidt tot forse negatieve kaseffecten (EMU saldo) in 2012 en 2013 van € -0,9 miljard.
- Indien de maatregel wordt verlengd naar 2012, komt het saldo op ruim -3,0% uit. Dit terwijl bij augustusbesluitvorming het kabinet heeft afgesproken de beschikbare lastenruimte in 2012 niet geheel terug te sluisen, zodat saldo onder de -3,0% uitkomt (i.c. -2,9%).
- Het structureel maken van de maatregel willekeurige afschrijving kost € 220 miljoen (NCW) structureel vanaf 2012. De kaseffecten (EMU-saldo) bedragen € 0,9 miljard in 2012, € 1,8 miljard in 2013, € 1,4 miljard in 2014 en € 1,1 miljard in 2015. Daarmee raken we de signaalwaarde in 2013 en schieten we in 2014 en 2015 door de signaalwaarde heen
- Het verlengen van een individuele crisismaatregel heeft een negatieve precedentwerking: er kan vanuit diverse hoeken druk komen om andere maatregelen te verlengen.
- Omwille van geloofwaardigheid en vertrouwen richting markten, bedrijven en burgers besloot het kabinet Balkenende IV tot een drieslag: korte termijn stimulering in combinatie met een herstel van de overheidsfinanciën vanaf 2011 en een lange termijn agenda gericht op economische structuurversterking en houdbare overheidsfinanciën. Aan de laatste twee onderdelen is het kabinet nog maar in beperkte mate toegekomen.

Omschrijving maatregel willekeurige afschrijving:

- De tijdelijke willekeurige afschrijving is in 2009 ingevoerd als een tijdelijke crisismaatregel.
- Doel van de maatregel was om (tijdelijk) de liquiditeits- en financieringspositie van bedrijven die voor vervanging- of uitbreidingsinvesteringen staan te verbeteren.
- Ondernemers die in 2009, 2010 en 2011 investeringen verrichten in aangewezen bedrijfsmiddelen krijgen de mogelijkheid deze in minimaal twee jaar af te schrijven (waarbij maximaal 50% mag worden afgeschreven in het investeringsjaar).
- De tijdelijke willekeurige afschrijving is geregeld in artikel 13 van de Uitvoeringsregeling willekeurige afschrijving 2001. De regeling is inmiddels 2 keer met een jaar verlengd. De maatregel vervalt per 1 januari 2012.

TER BESLISSING

Aan
Staatssecretaris

**Directoraat-Generaal
Belastingdienst**

Inlichtingen

Datum
04 maart 2011
Notitienummer
DGB/2011-1391 N

Rubriek
Winst

Auteur

Van
DG Bel

Kopie aan
Min, 2xPA, B&C Comm

Bijlagen

notitie

samenloop tonnageregime en tijdelijke willekeurige afschrijving

Paraaf
Staatssecretaris
16/3

Via
SG

Me paraaf
DB

artikel 10-2-e

Aanleiding

- De Belastingdienst heeft onlangs enkele verzoeken om een 'beschikking toepassing tonnageregeling' m.i.v. 2011 ontvangen voor (beleggings)projecten in zeeschepen.
- Het betreft schepen waar in 2009 in is geïnvesteerd en waarover in 2009 en 2010 tijdelijke willekeurig is afgeschreven (85% afschrijving). De schepen worden in 2011 in gebruik genomen.
- Het inwilligen van het verzoek leidt tot een onbedoeld en ongewenst dubbel voordeel omdat binnen een zeer kort tijdsbestek de tijdelijke willekeurige afschrijving (TWA) met het (gunstige) tonnageregime wordt gecombineerd.
- Dit is in strijd met doel en strekking van de regeling.

Beslispunt

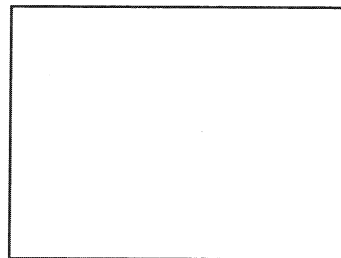
Gaat u er mee akkoord dat verzoeken om afgifte van een tonnagebeschikking in 2011 voor schepen waarop in 2009 en 2010 tijdelijk willekeurig is afgeschreven niet worden ingewilligd?

Toelichting

- De verzoeken om toepassing van het tonnageregime zijn gebaseerd op een recent arrest van de Hoge Raad¹ waarin deze heeft beslist dat een dergelijk verzoek kan worden gedaan in het jaar van in de vaart nemen van het schip omdat dat het eerste jaar is waarin winst uit zeescheepvaart wordt genoten. In de besliste casus was echter geen sprake van willekeurige afschrijving voorafgaand aan de exploitatiefase.
- De Belastingdienst stelt zich al jaren op het standpunt dat het eerste jaar voor toepassing van de tonnageregeling het jaar is waarin de eerste activiteiten worden ontwikkeld in het kader van de exploitatie van het schip.

¹ HR 15 oktober 2010, BNB 2010/334

- De regeling TWA is inmiddels (per 1/1/2010) aangepast zodat het probleem zich voor projecten uit 2010 en later niet meer voordoet. In de artikelsgewijze toelichting bij deze aanpassing is aangegeven dat buiten twijfel wordt gesteld dat het niet mogelijk is om een onbedoeld voordeel bij investeringen in zeeschepen te creëren door de TWA en het tonnageregime binnen een kort tijdsbestek met elkaar te combineren.
- Het inwilligen van de verzoeken om toepassing van de tonnageregeling met ingang van het jaar van in gebruik nemen (2011) is in strijd met doel en strekking van de regeling.
- Bij het Gerechtshof te Amsterdam loopt een procedure die mogelijk meer duidelijkheid geeft over het moment van ingang van de tonnageregeling. De uitspraak wordt op binnenkort verwacht. Desalniettemin wordt geadviseerd de verzoeken om toepassing van het tonnageregime niet in te willigen.
- Bij de behandeling van het Belastingplan 2011 heeft de Tweede kamer een motie van het lid Bashir aangenomen tot het afschaffen van de TWA voor zeeschepen. U heeft besloten de regeling niet aan te passen, maar op andere wijze invulling aan de motie te geven, nl. door een reclame code.
- Op 24 maart a.s. staat een AO ingepland over onder meer de afhandeling van de motie Bashir.
- Zowel het inwilligen als het afwijzen van het tonnageverzoek door de inspecteur zou tot politieke aandacht kunnen leiden. Tegen de afwijzing staat bezwaar en beroep open. Hoewel er argumenten zijn om de beschikking niet af te geven, is het gelet op recente jurisprudentie van de Hoge Raad niet helemaal zeker of de Belastingdienst deze procedures gaat winnen. Verlies van een procedure waardoor de tonnagebeschikking alsnog wordt toegewezen zou op dat moment kunnen leiden tot negatieve publiciteit. Er kan dan wel op worden gewezen dat:
  - a. alles is gedaan om de ongewenste samenloop van tonnageregeling en willekeurige afschrijving tegen te gaan;
  - b. al met ingang van 1 januari 2010 de TWA is aangepast waardoor de ongewenste samenloop wordt tegen gegaan.

CONCEPT

Ministerie van Financiën

T.a.v.

Postbus 20201

2500 EE Den Haag

[...] september 2014

Betreft: toepassing willekeurige afschrijving op zeeschepen Geachte

Graag vragen wij uw aandacht voor het volgende.

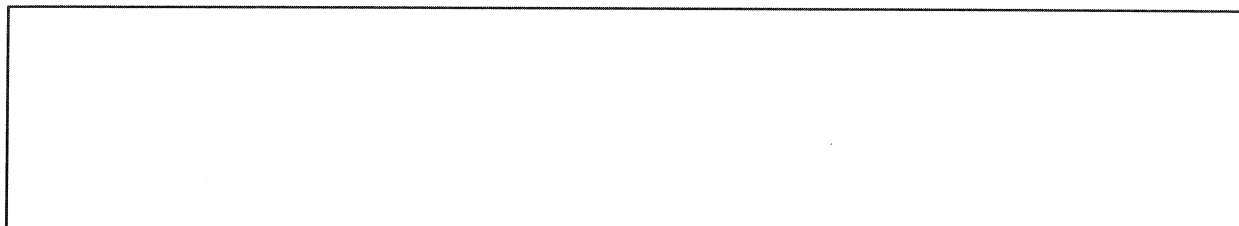
Naar wij begrijpen doet de Belastingdienst landelijk onderzoek naar de regeling willekeurige afschrijving zoals deze sinds 2009 veelvuldig is toegepast op zeeschepen. Een groot aantal investeringen in zeeschepen waarop door belastingplichtigen de regeling willekeurige afschrijving is toegepast wordt door de Belastingdienst onderzocht. In dit kader heeft de Belastingdienst reeds een groot aantal belastingplichtigen aangeschreven met het verzoek vragen te beantwoorden en informatie aan te leveren met betrekking tot door hen gedane investeringen in één of meerdere zeeschepen.

Tevens begrijpen wij dat enkele belastingplichtigen die geïnvesteerd hebben in zeeschepen waarop willekeurig is afgeschreven inmiddels verwickeld zijn in een gerechtelijke procedure.

Wij hebben kennis genomen van een groot aantal vragen dat door de Belastingdienst in het kader van het landelijke onderzoek aan diverse belastingplichtigen is gesteld. Tevens hebben wij kennis genomen van de standpunten die de Belastingdienst inneemt in de lopende gerechtelijke procedures.

In een eerder stadium is in dit kader contact gezocht met van de Coördinatiegroep Constructie Bestrijding van de Belastingdienst, met het verzoek om te overleggen over de ontstane situatie. Destijds werd aangegeven dat daar aan de zijde van de Belastingdienst geen behoefte aan bestond.

Wij zijn uitermate bezorgd over de handelwijze van de Belastingdienst in dezen en wij willen deze zorg door middel van deze brief aan u kenbaar maken. Tevens doen wij het verzoek om op korte termijn met u te overleggen over de ontstane situatie. Hierna gaan wij echter eerst in op de toepassing van de regeling willekeurige afschrijving op zeeschepen en het landelijke onderzoek.

1 Toepassing willekeurige afschrijving op zeeschepen

1.1 Joint-ventures in de vorm van commanditaire vennootschap

De wijze waarop door belastingplichtigen die nu onderwerp van onderzoek zijn in zeeschepen is geïnvesteerd, kan als volgt worden samengevat.

Rederijen en/of scheepsmanagers (hierna "rederij/rederijen") zijn met derden samenwerkingsverbanden aangegaan in de vorm van commanditaire vennootschappen, joint-ventures, waarbij deze commanditaire vennootschappen nieuw gebouwde zeeschepen hebben aangeschaft die vervolgens worden geëxploiteerd. Vanwege het fiscaal transparante karakter van de desbetreffende commanditaire vennootschappen zijn het de vennoten die voor fiscale doeleinden willekeurige afschrijving hebben kunnen claimen ten aanzien van de zeeschepen.

Het spreekt voor zich dat de uiteindelijke investeringsstructuur complexer is omdat, gezien de bouwkosten van een zeeschip, het gaat om grote financiële belangen en aangezien bij iedere investering via een dergelijke joint-venture in een nieuw te bouwen zeeschip, naast de hiervoor genoemde rederijen en investeerders, een aantal andere partijen betrokken is. Denk hierbij aan de werven waar de desbetreffende schepen gebouwd zijn en de banken die de benodigde financiering verstrekt hebben. Dit neemt echter niet weg dat de essentie van deze investeringsstructuren tamelijk eenvoudig is. Dit geldt te meer nu deze investeringsstructuren zeer vergelijkbaar zijn met reeds sinds jaar en dag in zwang zijnde investeringsstructuren met betrekking tot onder meer films, windmolens, andere energie-installaties en zeeschepen.

1.2 Informatievoorziening en goedkeuring vooraf

Naar wij hebben begrepen is er in de periode 2009-2013 in ongeveer 150 gevallen op vergelijkbare wijze zoals hiervoor samengevat in een zeeschip geïnvesteerd waarbij gebruik is gemaakt van de regeling willekeurige afschrijving. In een groot aantal gevallen heeft vooroverleg plaatsgevonden met de Belastingdienst en is vooraf zekerheid verstrekt door de Belastingdienst, in de vorm van een ruling, met betrekking tot de toepassing van de regeling willekeurige afschrijving. De behandeling van rulingverzoeken door de Belastingdienst was voorts gecoördineerd op basis van een besluit van de staatssecretaris waarbij landelijk bevoegde contactinspecteurs waren aangewezen. Voor het verkrijgen van zekerheid vooraf werd door de Belastingdienst een aantal voorwaarden gesteld. Het betrof hier voorwaarden die niet voortvloeiden uit de wet en/of besluiten maar voorwaarden die de Belastingdienst, naar wij begrijpen in samenspraak met het Ministerie van Financiën, heeft geformuleerd. Deze voorwaarden zijn niet gepubliceerd maar zijn wel besproken met betrokkenen zodat deze voor de desbetreffende investeerders, rederijen en hun adviseurs kenbaar waren.

Door belastingplichtigen en/of hun adviseurs is in het kader van het verkrijgen van zekerheid vooraf zeer veel informatie aan de Belastingdienst verstrekt met betrekking tot de voorgenomen investeringen in zeeschepen en de gekozen joint-venture investeringsstructuur. Niet alleen zijn algemene tot zeer specifieke vragen van de Belastingdienst beantwoord maar tevens is in een aantal gevallen volledige concept documentatie overlegd. Voorts heeft veelvuldig overleg plaats gevonden tussen [redacted] Belastingdienst [redacted], en diverse adviseurs die belastingplichtigen bijstonden bij het verkrijgen van een ruling. Ook met [redacted] van de Belastingdienst [redacted] heeft overleg plaatsgevonden. Ook is de joint-venture investeringsstructuur in tenminste één geval uitgebreid besproken met het APA/ATR team in Rotterdam en ook in dat geval is zekerheid vooraf verstrekt. Daarnaast is in een groot aantal gevallen tevens met de contactinspecteurs van de desbetreffende investeerders overleg gevoegd. Overigens zijn

ook gevallen bekend waarin zonder dat zekerheid vooraf is gevraagd uitgebreid informatie is verstrekt aan en overleg is gevoerd met de Belastingdienst met betrekking tot investeringen in zeeschepen.

2 Landelijk onderzoek

2.1 Algemeen

Wij hebben kennis genomen van de relevante informatie in het kader van het lopende landelijk onderzoek naar de regeling willekeurige afschrijving zoals deze sinds 2009 is toegepast op zeeschepen en met betrekking tot de lopende gerechtelijke procedures. Op basis van kennisname van deze informatie en na overleg gevoerd te hebben met diverse betrokkenen is een beeld ontstaan van het handelen van de Belastingdienst in dezen dat wij buitengewoon zorgelijk vinden.

2.2 Aangevoerde argumenten

De Belastingdienst voert een groot aantal argumenten aan en stelt onder meer, voor zover tot op heden bekend, dat geen fiscale eenheid tot stand is gekomen omdat belastingplichtige niet de economische eigendom van de aandelen in de desbetreffende vennootschap bezit, dat, indien wel een fiscale eenheid tot stand gekomen is, geen zakelijke reden voor het aangaan van die fiscale eenheid bestond als gevolg waarvan verliezen niet binnen die fiscale eenheid in aanmerking kunnen worden genomen, dat de economische eigendom van het zeeschip niet bij belastingplichtige berust, dat de belastingplichtige geen reële commanditaire vennoot is, dat onzakelijk wordt gehandeld, dat sprake is van schijnhandelingen, dat door middel van kasrondjes betalingen worden gesimuleerd, dat sprake is van *fraus legis* en dat sprake is van gefingeerde leningen.

De Belastingdienst trekt in feite ieder aspect van de joint-venture structuur in twijfel en de door de Belastingdienst aangevoerde argumenten strekken er dan ook toe willekeurige afschrijving op zeeschepen waarin door middel van een joint-venture commanditaire vennootschap is geïnvesteerd te voorkomen.

Indien de Belastingdienst daadwerkelijk meent dat ook maar één van de aangevoerde argumenten juist is rijst de vraag hoe het mogelijk is dat de Belastingdienst gedurende enkele jaren rulings heeft afgegeven voor een groot aantal zeer vergelijkbare investeringsstructuren.¹ Deze argumenten zijn immers zó fundamenteel, vrijwel ieder aspect van de investeringsstructuren wordt in twijfel getrokken, dat de conclusie in dat geval niet anders kan zijn dan dat de Belastingdienst nooit van mening kan zijn geweest dat de door de belastingplichtigen voorziene fiscale gevolgen, zoals uitgebreid vooraf met de Belastingdienst besproken, juist waren.

2.3 Onderbouwing van aangevoerde argumenten

Zoals gezegd zijn de aangevoerde argumenten zeer fundamenteel. Geconstateerd moet echter worden dat de onderbouwing van de aangevoerde argumenten weinig concreet is en in feite zelfs onbegrijpelijk. De Belastingdienst is, kennelijk, bij nader inzien tot de slotsom gekomen dat willekeurige afschrijving op zeeschepen waarin door middel van een joint-venture commanditaire vennootschap wordt geïnvesteerd niet toegestaan moet worden. De kern van het standpunt van de Belastingdienst is dat rederijen de daadwerkelijke investeerders in de zeeschepen zijn en daarom recht hebben op willekeurige afschrijving maar dat derden die als commanditair vennoot investeren in een zeeschip door middel van een joint-venture in de vorm van een commanditaire vennootschap daar geen recht op hebben. Dit omdat, naar het oordeel van de Belastingdienst, deze commanditaire vennoten geen economisch risico lopen ten aanzien van hun investering in het zeeschip en niet de economische eigendom van het zeeschip bezitten. In dit

---

¹ Naar wij begrijpen is zelfs in 2014 nog een ruling afgegeven voor een vergelijkbare investeringsstructuur.

kader wordt door de Belastingdienst gewezen op risico's zoals het bouwrisico, het aansprakelijkheidsrisico, het financieringsrisico, het inkomstenrisico, het risico ten aanzien van inzetbaarheid en averij van het schip, het restwaarderisico, het debiteurenrisico en het rente- en inflatierisico en gesteld dat de investeerders deze risico's niet lopen. Dit is onbegrijpelijk. Het is evident dat de investeerders deze risico's wel lopen, zij het in hun hoedanigheid van commanditair vennoot. Dat echter is het gevolg van de rechtsvorm commanditaire vennootschap waarbij geldt dat een commanditair vennoot niet aansprakelijk is boven het bedrag van zijn inbreng, in dit kader wijzen wij op artikel 20 Wetboek van Koophandel. Het moge duidelijk zijn dat deze uit de wet voortvloeiende beperking van aansprakelijkheid uiteraard het standpunt van de Belastingdienst niet kán dragen. Het is niet acceptabel dat de Belastingdienst op deze basis toepassing van de regeling willekeurige afschrijving ter discussie stelt, nota bene nadat in een groot aantal gevallen goedkeuring vooraf is verleend in de vorm van een ruling. Dit noopt tot overleg.

3 Zorg

Zoals gezegd zijn wij uitermate bezorgd over de handelwijze van de Belastingdienst in dezen.

Op basis van het argument dat geen risico wordt gelopen, een argument dat evident onjuist is, is de Belastingdienst een grootschalig onderzoek gestart naar toepassing van de regeling willekeurige afschrijving op zeeschepen waarin door middel van een joint-venture commanditaire vennootschap wordt geïnvesteerd. Ondanks dat in een zeer groot aantal gevallen vooraf zekerheid is verkregen van de Belastingdienst, in welk kader uitgebreid informatie is verstrekt aan en overleg is gevoerd met de Belastingdienst, met betrekking tot de investering, wordt door de Belastingdienst nu op grote schaal nogmaals informatie opgevraagd bij belastingplichtigen en worden derden-onderzoeken uitgevoerd bij rederijen.

Het is voor ons onbegrijpelijk hoe het mogelijk is dat de Belastingdienst op basis van het algemene standpunt dat willekeurige afschrijving niet mogelijk zou moeten zijn, investeringen door middel van een joint-venture in zeeschepen waarop door belastingplichtigen de regeling willekeurige afschrijving is toegepast onderzoekt. Nota bene, dat dit zelfs landelijk gecoördineerd wordt terwijl in een groot aantal gevallen vooraf zekerheid is verstrekt.

Het is buitengewoon zorgelijk dat de Belastingdienst in eerste instantie zekerheid vooraf verstrekt ten aanzien van de toepassing van de regeling willekeurige afschrijving op zeeschepen waarin door middel van een dergelijke joint-venture wordt geïnvesteerd om na verloop van enkele jaren vervolgens het standpunt in te nemen dat in dergelijke gevallen van willekeurige afschrijving überhaupt geen sprake kán zijn. Dat geldt te meer daar het argument dat door de Belastingdienst wordt aangevoerd is dat slechts rederijen recht hebben op willekeurige afschrijving op zeeschepen maar derden-investeerders niet omdat zij geen risico zouden lopen. Hoe is het mogelijk dat dit niet door de Belastingdienst ter sprake is gebracht toen in het kader van het verkrijgen van een ruling overleg gevoerd werd over de toepassing van de regeling willekeurige afschrijving?

4 Overige aandachtspunten

Wij willen er met nadruk op wijzen dat de regeling willekeurige afschrijving normaal gesproken slechts een timing voordeel oplevert omdat op een zeeschip sowieso kan worden afgeschreven. In dit kader wijzen wij ook op art. 13, lid 1 Uitvoeringsregeling willekeurige afschrijving 2001, waarin sinds 2010 is bepaald dat ten aanzien van een zeeschip waarop de regeling willekeurige afschrijving is toegepast gedurende 10 jaren de winst niet kan worden bepaald met toepassing van art. 3.22 van de Wet inkomstenbelasting 2001.

Overigens is deze wijziging met betrekking tot toepassing van het tonnageregime in 2010 ingevoerd juist met het oog op het voorkomen van toepassing van willekeurige afschrijving op zeeschepen én toepassing van het tonnageregime. Dit naar aanleiding van vragen in de Tweede Kamer over toepassing van de regeling willekeurige afschrijving met betrekking tot deze joint-venture investeringsstructuren. Uit niets blijkt dat gebruikmaking van de regeling willekeurige afschrijving op deze wijze niet bedoeld was. In tegendeel zelfs.

Ter vermindering van misverstanden merken wij ook op dat vrijgemaakte liquide middelen door middel van toepassing van de regeling willekeurige afschrijving binnen de desbetreffende joint-ventures zijn aangewend ter financiering van de aankoop van de desbetreffende zeeschepen. Dit betekende dat de reeds toegezegde financiering van de desbetreffende zeeschepen door de externe financiers, veelal een syndicaat van banken, verlaagd kon worden c.q. het schip deels met eigen vermogen gefinancierd kon worden en mitsdien een faillissement door de rederij kon worden afgewend. Het gevolg hiervan is uiteraard lagere verplichtingen jegens deze externe financiers c.q. continuïteit van de desbetreffende Nederlandse rederij. Daarmee wordt dan ook voldaan aan het doel van de regeling willekeurige afschrijving, te weten het verbeteren van de liquiditeits- en financieringspositie in verband met investeringen.

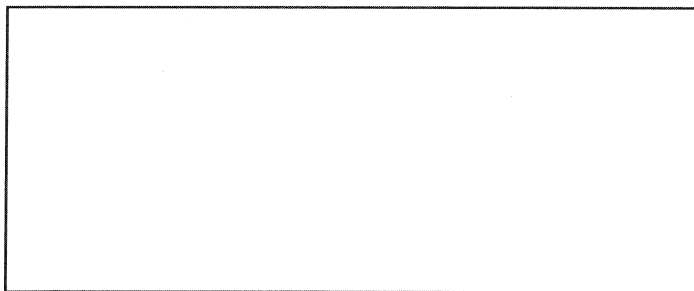
5 Overleg

Gezien het voorgaande zouden wij graag op korte termijn met u overleggen over het lopende landelijke onderzoek. De wijze waarop het landelijke onderzoek nu is ingestoken betekent dat de Belastingdienst lijnrecht tegenover de investeerders en rederijen staat hetgeen niet in het belang van partijen, inclusief de Belastingdienst, is.

Wij denken dat het in het belang van alle partijen is dat op korte termijn in overleg wordt getreden en wij spreken de uitdrukkelijke verwachting uit dat de Belastingdienst en het Ministerie van Financiën dit ook zo zien.

Wij vernemen graag op korte termijn van u.

Hoogachtend,

Een kopie van deze brief is verstuurd aan:

- De Belastingdienst,